

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ ТАДЕУШ –

**засновник кафедри фармакогнозії і ботаніки
та ботанічного саду Львівського національного
медичного університету імені Данила Галицького.**

(До 125-річчя від дня народження)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ЛЬВІВ
2014

УДК 016:615.322:58] (092) (477.83)
ББК 52.82дя1(4УКР-ЛЬВ)+28.5дя1(4УКР-ЛЬВ)
В 466

Вільчинський Тадеуш – засновник кафедри фармакогнозії і ботаніки та ботанічного саду Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. (До 125-річчя від дня народження) : біобібліографічний покажчик / уклад. С. В. Васільєва, О. М. Кріль, М. С. Надрага ; наук. ред. М. С. Надрага ; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького, Наукова бібліотека. – Львів, 2014. – 31 с.

Біобібліографічний покажчик присвячено 125-річчю від дня народження відомого вченого, засновника та завідувача кафедри фармакогнозії і ботаніки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького професора Тадеуша Вільчинського. Ботанічний сад, закладений Т. Вільчинським, налічував близько 1,5 тис. видів лікарських рослин. За роки свого існування ботанічний сад став основною природоохоронною, науково-дослідною базою для повноцінного навчального процесу та наукових досліджень лікарських рослин та використовувався з метою вивчення, збереження і збагачення рослинних ресурсів. Він завжди залишався одним із унікальних куточків природи у західному регіоні країни. Тадеуш Вільчинський вивів оригінальні сорти деревовидних півоній, які занесені в ботанічні каталоги світу. Один з них носить назву «Тадеуш Вільчинський». Покажчик репрезентує наукові праці Т. Вільчинського та публікації про вченого.

Для викладачів та науковців, вчених та всіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної фармакогнозії та ботаніки.

Укладачі:

С. В. Васільєва, О. М. Кріль, М. С. Надрага

Науковий редактор:

М. С. Надрага

Комп'ютерний набір:

С. В. Васільєва

ПЕРЕДМОВА

27 листопада 2013 року відзначається 125-річчя від дня народження відомого вченого, засновника кафедри фармакогнозії і ботаніки та ботанічного саду Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького професора Тадеуша Вільчинського.

Тадеуш Феліксович Вільчинський народився 27 листопада 1888 р. у с. Хотова (Польща). У 1912 році він закінчує природниче відділення філософського факультету Львівського університету, а у 1920 р. – Львівську рільничу академію.

За довгі роки своєї плідної наукової діяльності Т. Вільчинський працював асистентом біолого-ботанічного Інституту Львівського університету (1912), хіміко-рільничої станції в м. Дубляни Львівської області (1913-1919), Інституту систематизації рослин і ботанічного саду Львівського університету (1920-1923), за сумісництвом він науковий співробітник Львівського природничого музею (1921), член фізіографічної комісії (1921), член Львівського відділення ради охорони природи (1922), доцент Львівського відділення Інституту сільського господарства (1924-1929), завідувач кафедри фармакогнозії і ботаніки, організатор і керівник саду лікарських рослин (1929-1964), декан фармацевтичного факультету (1946-1950) Львівського університету / медико-природничих фахових курсів / медичного інституту.

У 1926 р. Тадеуш Вільчинський доктор філософії; у 1927 р. – член географічної комісії ПАН у Кракові, у 1948 р. він отримує звання професора.

Напрямами наукових досліджень Тадеуша Вільчинського були інтродукція, акліматизація та гібридизація рослин.

У маленькому будиночку, придбаному на власні кошти, Тадеуш Вільчинський створює кафедру фармакогнозії, яка поклала початок організації повноцінного навчального процесу та наукових досліджень лікарських рослин. Під керівництвом вченого відкриваються навчальні і наукові лабораторії, які збирають та об'єднують молодих науковців, студентів, дослідників флори

західних областей України. Саме тут, на пустирі біля будинку, Т. Вільчинський створює та впорядковує колекційну ділянку лікарських і декоративних рослин та дендропарк екзотів, перевезених з різних кінців світу. З кожним роком колекція дендрарію та лікарських рослин активно поповнювалася новими рослинами, охоплювала види, що представляли практично всі кліматичні регіони земної кулі та флористичні царства.

Ботанічний сад, закладений Т. Вільчинським, налічував близько 1,5 тис. видів лікарських рослин. До унікальної герботеки, зібраної вченим, входило близько 3,5 тис. рослин; створений ним музей лікарської рослинної сировини налічував близько 1 тис. експонатів рослин помірною, субтропічного і тропічного клімату. За роки свого існування ботанічний сад став основною природоохоронною, науково-дослідною та навчальною базою та використовувався з метою вивчення, збереження і збагачення рослинних ресурсів. Він залишився одним з унікальних куточків природи у західному регіоні країни.

Тадеуш Вільчинський вивів оригінальні сорти деревовидних півоній, які занесені в ботанічні каталоги світу (один з них носить назву «*Тадеуш Вільчинський*»). Він вирощував велику кількість саджанців декоративних форм туї, біоти, ялівцю для озеленення Львова.

Одним з основних напрямків науково-дослідницької роботи Тадеуша Вільчинського було вивчення флори Західного Поділля та Східних Карпат. Результатом проведених досліджень стало відкриття кількох нових місцезростань рідкісних та ендемічних видів, що мало чимале значення для ботанічної науки. Його праці по Чорногорі стали пізніше основою для створення першого в Україні Карпатського національного парку. Після Першої світової війни він також приймає участь у відбудові знищеної ботанічної станції на г. Пожижевська у Чорногорі. А з 1923 р., після відновлення її діяльності, проводить свої багаторічні дослідження над рослинністю Чорногори та прилеглих гірських пасм.

Окрім всього, Тадеуш Вільчинський був ще й чудовим фотографом. Доказом його фотографічної майстерності є три унікальні зошити

"*Roslinnosc pasma Czamohory*", які були представлені для читача у "*Krajobrazach Roslinnych Polski*". Результати досліджень професора часто публікувалися в збірниках праць Природничого музею у Львові (раніше *Музей Дедушицьких*, Львів). Тадеуш Вільчинський автор 30 наукових праць, підготував 4 кандидатів наук. За активної участі Т. Вільчинського колекційні ділянки лікарських рослин і дендропарк у 1964 р. були оголошені пам'ятками природи і віднесені до природо-заповідного фонду.

Помер Тадеуш Вільчинський 4 квітня 1981 р. Похований вчений на Личаківському цвинтарі у Львові.

У 2007 році на корпусі кафедри фармакогнозії і ботаніки Львівського медичного університету імені Данила Галицького встановлено меморіальну дошку на честь великого вченого Тадеуша Феліксовича Вільчинського.

Наукова бібліотека Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького приєдналася до вшанування пам'яті великого вченого з нагоди 125-річчя від дня його народження створенням біобібліографічного покажчика.

У покажчику зібрані наукові праці Тадеуша Вільчинського та публікації про нього. Усі матеріали розташовані у хронологічному порядку, а в межах років – в алфавітному. Відбитки праць з журналів, які вийшли окремим виданням, подаються у покажчику без порядкового номера та виділені курсивом. Позиції, не уточнені укладачами на „*de visu*“, позначені «*». У додатках до покажчика подаються оригінали документів з особистої справи Тадеуша Вільчинського, які зберігаються в архіві ЛНМУ імені Данила Галицького, та титульні сторінки окремих праць науковця.

Видання за своєю повнотою не є вичерпним та в подальшому, по можливості знаходження нових матеріалів, буде доповнюватися.

Бібліографічний опис здійснено згідно чинного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, в описі вжито загальноприйняті скорочення слів.

Укладачі покажчика щиро вдячні завідувачу кафедри фармакогнозії і ботаніки ЛНМУ імені Данила Галицького доценту Дармограю Р. Є. за плідну співпрацю та фахову консультацію при підготовці даного видання та

працівникам архіву нашого вузу за надання архівних документів з особової справи науковця.

Особливу подяку складаємо директору Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка к.і.н. доценту В. Ф. Кметю за надану можливість опрацювання матеріалів з фондів Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка.

Показчик адресовано вченим, науковцям, медикам та всім, хто цікавиться історією вітчизняної фармакогнозії та ботаніки.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ТАДЕУША ВІЛЬЧИНСЬКОГО

27.11.1888	Народився у с. Хотова, Польща.
1912	Закінчив природниче відділення філософського факультету Львівського університету.
1912	Асистент біолого-ботанічного Інституту Львівського університету.
1913–1919	Асистент хіміко-рільничої станції в м. Дубляни Львівської обл.
1920	Закінчив Львівську рільничу академію.
1920–1923	Асистент Інституту систематизації рослин і ботанічного саду Львівського університету.
1921	За сумісництвом науковий співпрацівник Львівського природничого музею.
1921	Член фізіографічної комісії.
1922	Член Львівського відділення ради охорони природи.
1924–1929	Доцент Львівського відділення Інституту сільського господарства.
1926	Присвоєно звання доктора філософії.
1927	Член географічної комісії ПАН у Кракові.
1929–1964	Завідувач кафедри фармакогнозії і ботаніки, організатор і керівник саду лікарських рослин.
1946–1950	Декан фармацевтичного факультету Львівського університету / медико-природничих фахових курсів / медичного інституту.
1948	Отримує звання професора.
4. 04. 1981	Помер та похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Prof. dr Tadeusz Wilczyński
1888—1981 *

W dniu 4 kwietnia 1981 r. zmarł we Lwowie prof. T. Wilczyński, ostatni z grona lwowskich uczniów Mariana Raciborskiego, znakomity badacz i znawca flory Karpat Wschodnich.

Tadeusz, Wojciech Wilczyński urodził się 27 X 1888 r. w Chotowej koło Tarnowa, jako najstarszy z pięciorga dzieci radcy sądowego Feliksa i jego żony Sabiny z Janiczków¹. Do gimnazjum typu klasycznego uczęszczał w Bochni (1898–1908), a trwało to długo, bo powtarzał II i V klasę.

Studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego (1908—1912) oraz w Krajowej Szkole Ogrodniczej w Wólce Kapitańskiej pod Lwowem (1908–1909) i w Akademii Rolniczej w Dublanach (1912–1913). W 1915 r. uzyskał stopień doktora filozofii na podstawie nie opublikowanej rozprawy pt.: „Tarczaki gnojowe ziem polskich”.

* Środoń A. Prof. dr. Tadeusz Wilczyński / A. Środoń // *Wiadomości botaniczne* – 1984. – T. 28, № 1. – S. 3–6.

¹ Informacje biograficzne pochodzą w znacznej części z dokumentów osobistych T. Wilczyńskiego, przekazanych staraniem mgr J. Oleszakowej do archiwum Instytutu Botaniki PAN.

Z zagadnieniem tym zetknął się na ćwiczeniach prowadzonych przez prof. M. Raciborskiego, który na świadectwie z 1911 r. odnotował: „Brał czynny udział w badaniach grzybów koprofilnych oraz studiach fiorystycznych – wynik celujący”.

Wszystkie egzaminy kursowe zdawał z wynikiem bardzo dobrym, a najczęściej celującym.

Dr Wilczyński był asystentem Stacji Chemiczno-Rolniczej w Dublanach (1912–1920), asystentem Zakładu i Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jana Kazimierza (1920–1922) oraz asystentem, a później adiunktem Państwowej Stacji Botaniczno-Rolniczej we Lwowie (1922–1929). Prowadził wykłady i ćwiczenia z botaniki na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej (1923–1927) oraz botaniki i farmakognozji na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jana Kazimierza (1932–1939), gdzie pełnił obowiązki kierownika Zakładu Botaniki Farmaceutycznej i Ogrodu Doświadczalnego Roślin Lekarskich. Był kustoszem działu botanicznego w Muzeum im. Dzieduszyckich oraz współpracownikiem Komisji Fizjograficznej Akademii Umiejętności w Krakowie, późniejszej PAU. Korzystał z zasiłków Komisji i Kasy im. Mianowskiego na prowadzenie badań nad roślinnością Podola i Karpat Wschodnich. Należał do Lwowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego, był członkiem jego komisji rewizyjnej (do 1936 r.), a w latach 1936–1939 zastępcą przewodniczącego Oddziału (poz. J. Mądalski 1972).

Studia uniwersyteckie Wilczyńskiego zbiegły się z ożywioną działalnością pedagogiczną i organizatorską prof. Raciborskiego. Należał do grona jego uczniów skupionych w Instytucie Biologiczno-Botanicznym. Prof. Szafer w swoich „Wspomnieniach przyrodnika” (1973) podaje: „Ze studentów ówczesnych na pierwszy plan wysunął się doskonały florysta Tadeusz Wilczyński”. W tym czasie przygotował on swą dysertację doktorską o grzybach koprofilnych, opublikował pracę o *Harpagomyces lomnickii* (1911) oraz przystąpił do opracowania dla „Flory Polskiej” sześciu rodzin, zamieszczonych w 2 tomie tego dopiero niedawno zakończonego dzieła (1980).

Wilczyńskiemu zawdzięcza się odkrycie stanowisk kilku osobliwości florystycznych Podola i Karpat Wschodnich o dużym znaczeniu dla nauki. Pokłosem wycieczki z Antonim Wróblewskim na Podole w sierpniu 1913 r., stało

się stwierdzenie występowania w Dobrowianach nad Dniestrem *Ephedra distaehya* i *Amygdalus nana* (por. Spraw. Kom. Fizjogr. AU, s. X, t. 50, 1916 i zielniki Instytutów Botaniki UJ i PAN). Z Gór Czywczyńskich Wilczyński podał stanowiska trzech endemicznych dla Karpat Wschodnich roślin: *Saussurea porcii*, *Nigritella nigra* var. *carpatica* i *Trifolium lupinaster* var. *albiflorum* (por. B. Pawłowski 1948). Na baczną uwagę zasługują również jego „Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich” z szeregiem interesujących i rzadko spotykanych roślin. Scharakteryzował on również odosobnione stanowisko *Hacquetia epipactis* na Wyżynie Lubelskiej, odkryte przez zoologa J. Noskiewicza (1922).

Po pierwszej wojnie światowej Wilczyński brał czynny udział w odbudowie zniszczonej Stacji Botaniczno-Rolniczej na Pożyżewskiej w Czarnohorze, która była Połoninowym Oddziałem Stacji Botaniczno-Rolniczej we Lwowie. Stacja czarnohorska wznowiła swą działalność w 1923 r. i z bazy tej Wilczyński prowadził swe wieloletnie badania nad roślinnością Czarnohory i przyległych pasm górskich. Był znakomitym fotografem, a trwałym śladem jego w tym względzie umiejętności i wiedzy o florze tych gór są trzy zeszyty „Roślinności pasma Czarnohory”, należące do najpiękniejszych, jakie zostały opublikowane w „Krajobrazach Roślinnych Polski” (1930, 1931). O tym jak świetnym był florystą mogliśmy się naocznie przekonać w czasie badań prowadzonych w latach trzydziestych w Górach Czywczyńskich. Dr Wilczyński, zaproszony przez prof. B. Pawłowskiego, odbył z nami kilka wycieczek do szczególnie interesujących, a jemu tylko znanych, stanowisk roślin.

Nie darowałby mi zmarły Profesor, gdybym w tym szkicu biograficznym nie wspomniał o krytyce pracy swego przełożonego dr W. Swederskiego pt.: „O budowie anatomicznej nosówki (arillus)”, opublikowanej nakładem własnym w 1930 r. Sprawa stała się głośna, gdyż dotarła na łamy prasy codziennej (Słowo Polskie, 1930, nr .60, 62 i 79). Arbitrem był Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Botanicznego, który zajął stanowisko zgodne z opinią krytyka.

W 1939 r. ogarnął nas wszystkich dramatyczny czas drugiej wojny światowej. Wilczyński pozostał we Lwowie, gdzie był zatrudniany na wyższych uczelniach przez zmieniające się władze. Po zakończeniu działań wojennych postanowił już na

zawsze nie opuszczać miasta, z którym żył się na dobro i zło. Mianowany profesorem cieszył się szacunkiem i dużym poważaniem. W 1968 r. odwiedził siostrę w Bochni i Instytut Botaniki PAN w Krakowie z zamiarem, częściowo już zrealizowanym, przekazania swych zbiorów naukowych. Prof. Wilczyński rodziny nie założył, zmarł w podeszłym wieku samotny i rozgoryczony, pełen wspomnień i nie spełnionych nadziei.

„Nie było dla mnie gór w Polsce, jak Karpaty Wschodnie,
W nich dziko, pierwotnie, pusto i swobodnie,
Tam lasy, jak puszcze, w kwiatach połoniny,
Tam barwny kraj Huculów – kocham je nie bez przyczyny”².

PUBLIKACJE TADEUSZA WILCZYŃSKIEGO

- 1911.** *Harpagomyces Łomnicka* nowy rodzaj i gatunek z grupy Hyphomycetów. *Kosmos*, 36, 314–316.
- 1921.** *Urticales* i *Santalales*. *Flora Polska*, II, 47–62.
- 1922.** Stanowisko *Hacquetia epipactis* Neck. na Wyżynie Lubelskiej. *Kosmos*, 47, 538–542. Wspólnie z J. Noskiewiczem.
- 1923.** Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich I. *Rozprawy i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich* 9, 3–10.
- 1926.** Czarna Hora jako rezerwat przyrodniczy. *Ochrona Przyrody*, 6, 1–14. Wspólnie z S. Kulczyńskim i A. Kozikowskim.
- 1927.** Über das Vorkommen der *Saussurea Porcii* Deg. im Czeremosz-Quellgebiete. *Magyar Bot. Lapok*, 1/12, 65–69.
- 1927.** Stężenie jonów wodorowych w glebach połonin Czarnej Hory w Karpatach Wschodnich. *Doświadczalnictwo Rolnicze*, 3, 2–14. Wspólnie z W. Swederskim.
- 1928.** Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich II. *Rozprawy i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich*. 10, 114–127.
- 1930.** Uwagi o pracy W. Swederskiego pt. „O budowie anatomicznej osnówki (arillus)”, Poznań 1922. Nakładem własnym, drukiem B. Kreidmana we Lwowie.
- 1930.** Roślinność pasma Czarnohory. *Krajobrazy Roślinne Polski*, red. Z. Wóycicki, z. 17. Wyd. Kasy im. Mianowskiego, Warszawa.
- 1930.** Roślinność pasma Czarnohory. *Krajobrazy Roślinne Polski*, red. Z. Wóycicki, z. 18 i 19. Wyd. Kasy im. Mianowskiego, Warszawa.

Andrzej Środoń

² *Strofa wiersza pt. „Tęsknota do Wshodnich Karpat”, napisanego w 1945 r. w Nałęczowie przez dr Mieczysława Orłowicza, wybitnego działacza na polu turystyki i krajoznawstwa.*

НАУКОВІ ПРАЦІ ТАДЕУША ВІЛЬЧИНСЬКОГО:

1. Wilczyński T. *Harpagomyces Łomnickii* nowy rodzaj i gatunek z grupy Hyphomycetów / Tadeusz Wilczyński // Kosmos. – 1911. – № 36. – S. 314–316.*
2. Wilczyński T. *Urticales i Santalales* / Tadeusz Wilczyński // Flora polska: rośliny naczyniowe Polski i ziem ościennych / red. Marian Raciborski ; oprac. Władysław Szafer, Janina Szaferowa. – Kraków : Polska Akademia Umiejętności, 1921. – S. 47–62.*
3. Wilczyński T. Stanowisko *Hacquetia epipactis* Neck. na Wyżynie Lubelskiej / T. Wilczyński, J. Noskiewicz // Kosmos. – 1922. – № 47. – S. 538–542.*
4. Wilczyński T. Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich I. (Notices floristiques des Carpathes des Pokucie) / Tadeusz Wilczyński // Rozprawy i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (Acta Musaei Dzieduszyckiani. V. IX. 1923). – we Lwowie : Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich ; z drukarni Akademickiej we Lwowie, 1924. – T. 9. – S. 3–10.*
5. Wilczyński T. Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich I. (Notices floristiques des Carpathes des Pokucie) / Tadeusz Wilczyński // Odbitka z Rozpraw i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (Acta Musaei Dzieduszyckiani. V. IX. 1923). – we Lwowie : Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich ; z drukarni Akademickiej we Lwowie, 1924. – S. 3–10.
6. Wilczyński T. Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich II. / Tadeusz Wilczyński // Rozprawy i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (Acta Musaei Dzieduszyckiani. Vol. X.). – Lwów : Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich ; Członkami Drukarni Akademickiej we Lwowie, 1924. – T. 10. – S. 3–10.*
7. Wilczyński T. Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich II. / Tadeusz Wilczyński // Odbitka z Rozpraw i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (Acta Musaei Dzieduszyckiani. Vol. X.). – Lwów : Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich ; Członkami Drukarni Akademickiej we Lwowie, 1928. – S. 3–10.
8. Wilczyński T. Czarna Hora jako rezerwat przyrodniczy / T. Wilczyński, S. Kulczyński, A. Kozikowski // Ochrona Przyrody. – 1926. – T. 6. – S. 1–14.*

* Не перевірено на *de visu*.

9. Wilczyński T. Tarczaki gnojowe ziem Polski / Tadeusz Wilczyński. – Lwów, 1926.*

[Дисертаційна робота]

10. Wilczyński T. Stężenie jonów wodorowych w glebach połonin Czarnej Hory w Karpatach Wschodnich / T. Wilczyński, W. Swederski // Doświadczalnictwo Rolnicze. – 1927. – T. 3. – S. 2–14.*

11. Wilczyński T. Über das Vorkommen der *Saussurea Porcii* Der. im Czeremosz-Quellgebiet = A *Saussurea Porcii* Deg. Elöfordulasa a Czeremosz forrasvideken / Tadeusz Wilczyński // Magyar Botanikai Lapok (Ungarische Botanische Blätter) / red. Deren Arpad. – Budapest : Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai Rt., 1927. – Bd. 26. – S. 65–69.*

12. Wilczyński T. Roślinność pasma Czarnohory = Die Vegetation des Czarnohoragebirges. Cz. 1 / przez Tadeusza Wilczyńskiego // Krajobrazy Roślinne Polski (Vegetationsbilder aus Polen) / pod red. Zygmunta Wóycickiego. – Warszawa : Kasa im. Mianowskiego, 1930. – Z. 17. – 32 s.

13. Wilczyński T. Uwagi o pracy W. Swederskiego p.t. "O budowie anatomicznej osnówki (arillus)" Poznań 1922 / Tadeusz Wilczyński. – Lwów : Nakładem autora ; drukiem B. Kreidmana we Lwowie, 1930. – 12 s.*

14. Wilczyński T. Roślinność pasma Czarnohory = Die Vegetation des Czarnohoragebirges. Cz. 2 / przez Tadeusza Wilczyńskiego // Krajobrazy Roślinne Polski (Vegetationsbilder aus Polen) / pod red. Zygmunta Wóycickiego. – Warszawa : Kasa im. Mianowskiego, 1931. – Z. 18. – 22 s.

15. Wilczyński T. Roślinność pasma Czarnohory = Die Vegetation des Czarnohoragebirges. Cz. 3 / przez Tadeusza Wilczyńskiego // Krajobrazy Roślinne Polski (Vegetationsbilder aus Polen) / pod red. Zygmunta Wóycickiego. – Warszawa : Kasa im. Mianowskiego, 1931. – Z. 19. – 22 s.

ПУБЛІКАЦІ ПРО ТАДЕУША ВІЛЬЧИНСЬКОГО:

16. Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.

1959

17. Шапиро И. Я. Очерки по истории Львовского медицинского института / И. Я. Шапиро ; под ред. Л. Н. Кузьменко ; Львовский государственный медицинский институт. – Львов, 1959. – С. 167–168.

1966

18. Карпусь І. П. Кафедра фармакогнозії та її роль в підготовці провізорів і розвитку наукових досліджень / І. П. Карпусь // Основні напрями в розвитку діяльності кафедр Львівського медичного інституту : короткий зміст доповідей наукової конференції (3–4 лютого 1966 р., Львів) / під ред. М. В. Даниленка, І. Я. Шапіро. – Львів : ЛДМІ, 1966. – С. 179–181.

1975

19. Albert Z. Lwowski wydział lekarski w czasie okupacji hitlerowskiej 1941-1944 / Z. Albert. – Wrocław, 1975. – S. 118.*

1984

20. Środoń A. Prof. dr. Tadeusz Wilczyński / A. Środoń // Wiadomości botaniczne – 1984. – Т. 28, № 1. – S. 3–6.

1994

21. Деякі аспекти розвитку кафедри фармакогнозії і ботаніки / Л. Я. Роговська, І. Ф. Лукасевич, І. Д. Калашніков [та ін.] // Фармацевтичний журнал. – 1994. – № 1. – С. 59–61.

22. Колекційний розсадник лікарських рослин – навчально-пізнавальна база підготовки провізорів / І. Д. Калашніков, Л. Я. Роговська, Р. Є. Дармограй [та ін.] // Фармацевтичний журнал. – 1994. – № 1. – С. 61–65.

23. Роговська Л. Нариси з історії розвитку та сучасного стану кафедри фармакогнозії та ботаніки / Любов Роговська, Іван Калашніков, Ігор Борняк [та ін.] // Львівський державний медичний інститут / укл. І. Даценко, Л. Петрух, І. Головка [та ін.]. – Львів : ЛДМІ, 1994. – С. 256–259.

1996

24. Лупій Г. Львівський історико-культурний музей-заповідник «Личаківський цвинтар» : путівник / Григорій Лупій. – Львів : Каменяр, 1996. – С. 225.

2002

25. Вільчинський Тадеуш // Арсенич П. Дослідники та краєзнавці Гуцульщини: довідник / Арсенич Петро, Пелипейко Ігор. – Косів : Писаний камінь, 2002. – С. 45.

2004

26. Молек А. Нові сторінки з життя професора Вільчинського / Агата Молек, Павло Завалко, Цезар Зуховський ; наук. керівник Р. М. Гулько // Тези доповідей 65-ї наукової конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю. – Львів : ЛНМУ, 2004. – С. 431–432.

2005

27. Гулько Р. М. Вільчинський Тадеуш Феліксович [27. 11. 1888, с. Хотово Краків. Воєводства, нині Польща – 04. 04. 1981, Львів] / Р. М. Гулько, Н. О. Калинович // Енциклопедія Сучасної України / наук. ред. Блюміна І. М., Болтівець С. І., Вінцюк Т. К. [та ін.] – К. : Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Т. 4 : В-Вог. – С. 554.

28. Дедишина Л. Нащадок аптекарських садів / Лариса Дедишина // Фармацевт практик. – 2005. – № 10. – С. 38–40.

29. Калинович Н. Вільчинський (Wilczyński) Тадеуш Войцех [27.X. 1888, с. Хотова Краків. воєв., Польща – 04. IV. 1981, м. Львів] / Н. Калинович // Енциклопедія Львівського університету. Біологічний факультет та ботанічний сад : матеріали до енциклопедії / [відп. ред. І. Білинська, Л. Борсукевич]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – С. 33.

30. Роль особистостей в історичному розвитку фармацевтичного факультету у місті Львові / С. І. Терещук, Т. О. Терещук, М. В. Слабий [та ін.] // Фармацевтичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 31–38.

2006

31. Гулько Р. Вільчинські Тадеуш / Р. Гулько, Н. Калинович // Зіменковський Б. С. Професори Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького : 1784 – 2006 / Зіменковський Б. С., Гжегоцький М. Р., Луцик О. Д. – Львів : Наутілус, 2006. – С. 40.

32. Гулько Р. М. Сад лікарських рослин у Львові: навч. посіб. / Р. М. Гулько ; за заг. ред. Б. С. Зіменковського. – Вінниця : Нова книга, 2006. – С. 3, 5, 8–28.

2007

33. Борсукевич Л. М. Тадеуш Феліксович Вільчинський (до 120-річчя від дня народження) // Вісник Київського університету. Сер. Інтродукція та збереження рослинного різноманіття. – 2007. – № 15–17. – С. 54–56.

2009

34. Гулько Р. Вільчинський Тадеуш Феліксович / Р. Гулько, Н. Калинович // Сув'язь поколінь. Фармацевтичний факультет Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1853–2009 / Б. С. Зіменковський, Т. Г. Калинюк, Р. Б. Лесик [та ін.]. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 226.
35. Гулько Р. Вільчинські Тадеуш / Р. Гулько, Н. Калинович // Зіменковський Б. С. Професори Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького : 1784 – 2009 / Зіменковський Б. С., Гжегоцький М. Р., Луцик О. Д. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 48–49.
36. Кафедра фармакогнозії та ботаніки. Історія розвитку / Р. Є. Дармограй, Л. В. Бензель, Н. В. Шаповалова, Р. М. Гулько // Сув'язь поколінь. Фармацевтичний факультет Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1853–2009 / Б. С. Зіменковський, Т. Г. Калинюк, Р. Б. Лесик [та ін.]. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 218–223.
37. Царик Й. В. Сто десять років природничих досліджень на полонині Пожижевській (Чорногора, Українські Карпати) / Й. В. Царик, В. Г. Кияк, Ю. Й. Нестерук // Біологічні студії =Studia Biologica. – 2009. – № 2. – С. 149–158.

2010

38. Гулько Р. М. Вільчинський Тадеуш [Електронний ресурс] / Гулько Р. М., Різничок С. В. // Фармацевтична енциклопедія / гол. ред. В. П. Черних ; Національний фармакологічний університет. – К. : Моріон, 2010. – Електр. текст. дані. – Режим доступу до кн. : <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1760/vilchinskij-tadeush>. – Дата перегляду : 14.02.2014. – Мова укр.
39. Гулько Р. М. Вільчинський Тадеуш [Електронний ресурс] / Р. М. Гулько, С. В. Різничок // Фармацевтична енциклопедія «Галичина фармацевтична : діячі Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького» // Аптека online. ua. – 2010. – 14 юня (№ 23). – Електр. текст. дані. – Режим доступу до газети : <http://www.apteka.ua/article/40511>. – Дата перегляду : 14.02.2014. – Мова укр.
40. Ковальов В. М. Фармакогнозія [Електронний ресурс] / Ковальов В. М. // Фармацевтична енциклопедія / гол. ред. В. П. Черних ; Національний фармакологічний університет. – К. : Моріон, 2010. – Електр. текст. дані. – Режим доступу до кн. : <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/285/farmakognoziya>. – Дата перегляду : 14.02.2014. – Мова укр.

41. Назустріч VII Національному з'їзду фармацевтів України. Фармацевтична енциклопедія : «Фармація. Віхи розвитку» [Електронний ресурс] / уклад. В. П. Черних, І. М. Перцев, Л. М. Вінник [та ін.] // Аптека online. ua. – 2010. – 26 июля (№ 28). – Електр. текст. дані. – Режим доступу до газети : <http://www.apteka.ua/article/45072>. – Дата перегляду : 14.02.2014. – Мова укр.

2011

42. Калинович Н. Вільчинський (Wilczyński) Тадеуш Войцех [27.X.1888, с. Хотова Краків. в-ва, Польща – 04.IV. 1981, м. Львів] / Н. Калинович, М. Колодій // Encyclopaedia. Львівський Національний університет імені Івана Франка : в 2 т. / видав. рада Вакарчук І. О. [та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – Т.1 : А–К. – С. 288.

2012

43. Ганіткевич Я. Український медичний календар на 2013 рік / Ярослав Ганіткевич. – К., 2012. – С. 30–31.

44. Федущак А. Л. Вища медична освіта у Львові: 1939–1944 роки / А. Л. Федущак // Клінічна фармація, фармакотерапія та медична стандартизація. – 2012. – № 3. – С. 57–66.

2013

45. Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 36. Лікарський збірник. Медицина і біологія. Нова серія. Т. 22 / Наукове товариство ім. Шевченка у Львові, Лікарська комісія, Українське лікарське товариство у Львові. – Львів, 2013. – С. 26, 28.

46. Різничок С. В. Становлення та розвиток кафедр фармацевтичного факультету Львівського державного медичного інституту в 1944-1991 рр. [Електронний ресурс] / Різничок С. В. // Народна освіта. – 2013. – Вип. 1. – Електр. текст. дані. – Режим доступу до журналу : http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=1237. – Дата перегляду : 14.02.2014. – Мова укр.

47. Russell J. Вільчинський, Тадеуш Феликсович / Jesse Russell, Ronald Cohn. – М. : VSD : Bookvika publishing, 2013. – 105 с.*

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА :

ДЕЛО №

Вильчинський

Тадеуш

Ремисович

Зав. заводою сарматозни

НАЧАТО *9 августа* 19*44*г.

ОКОНЧЕНО *16 июля* 19*64*г.

НА *83* ЛИСТАХ

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

Х а р а к т е р и с т и к а
на проф. ВІЛЬЧИНСЬКОГО Тадея Феліксовича .

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ Тадей Феліксович народився в 1898 р. в с. ХОТОВИЙ у Польщі. По національності поляк. В 1912 р. закінчив біологічний факультет Львівського Університету. Опісля працював як асистент у Львівському Університеті і в 1924 р. завідував кафедрою фармакогнозії і ботаніки.-

В Медінституті в 1939 - 1941 р. завідував кафедрою Фармакогнозії, якою завідує також в 1944 р. по сьогодні і одночасно працює деканом Фарм-факу.-

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ має вчену ступінь доктора біологічних наук на підставі захисту дисертації в 1926 р. Оголосив друком 12 наукових робіт. Чільність з них присвячена вивченні Карпатської флори. В цій ділянці ВІЛЬЧИНСЬКИЙ являється видатним спеціалістом. В останніх роках ВІЛЬЧИНСЬКИЙ провадив ряд робіт вивченні лікарської сировини Зах. Областей. Зокрема на зразковому досвідному полі при кафедрі вивчає можливості культури лікарських рослин в умовах Західної України.-

Керуючи кафедрою зумів ВІЛЬЧИНСЬКИЙ поставити на ній педагогічний процес на високому рівні.-

Як декан виконує суцільно свої обов'язки.-

Львів, 2. 1. 1946 р.

Директор
Львівського Державного
Медичного Інституту

/ Проф. СКОСОГОРЕНКО Г.Ф. /

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

До
 Дирекції Львівського Державного Мед. Інституту Львова

Заява

25 VI 1944
 333/44

Прохачо надати мені становище керівника
 кафедри біології. Від р. 1940-1941 був керівником
 кафедри фармакогнозії в Львівському Державному Мед.
 Інституті

Львів дня 9-го III 1944р.

В. Вільчинський

Здачує

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

ГЕРБ
АТТЕСТАТ ПРОФЕССОРА
 МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ СССР
 ВЫСШАЯ АТТЕСТАЦИОННАЯ КОМИССИЯ

АТТЕСТА ПРОФЕССОРА
 МПР № 10514
 Москва 16 марта 1949 г.

РЕШЕНИЕМ ВЫСШЕЙ АТТЕСТАЦИОННОЙ КОМИССИИ от 25 декабря
 1948 г. / протокол № 24 / гражданин ВИЛЬЧИНСКИЙ
 Тадей Феликсович УТВЕРЖДЕН В УЧЕНОМ ЗВАНИИ ПРОФЕССОРА
 по кафедре "фармакогнозия". -----
 Председатель Высшей Аттестационной Комиссии - подпись / КАУТАНОВ,
 И.О. Ученый Секретарь Высшей Аттестационной Комиссии - подпись
 / ЗЕМСКОВА / - Гербовая печать Высшей Аттестационной Комиссии.

19.12.48
ВЫСШАЯ АТТЕСТАЦИОННАЯ КОМИССИЯ

ПРИ МИНИСТЕРСТВЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ СССР

Москва, Рождественка, д. 11.

ВЫПИСКА

из протокола № 24 от „25“ декабря 1948 г.

(Подлинник протокола находится в делах Высшей аттестационной комиссии)

Слушали:

§ 3. Об утверждении ВИЛЬЧИНСКОГО Тадея Феликсовича в ученой степени доктора биологических наук и в ученом звании профессора.

/Львовский государственный медицинский институт/.

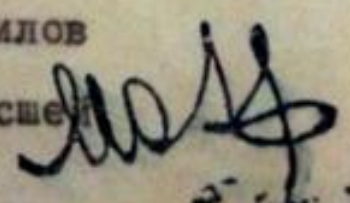
Постановили:

Утвердить ВИЛЬЧИНСКОГО Тадея Феликсовича в ученой степени доктора биологических наук и в ученом звании профессора по кафедре "фармакогнозия".

Председатель Высшей
Аттестационной комиссии - С.Кафтанов

Ученый Секретарь - А.Данилов

Зам. Ученого Секретаря Высшей
Аттестационной комиссии

/И.Олесов/

12
мпи-1257

15
1949 г.

(Вильчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

PERSONALBOGEN
ПЕРСОНАЛЬНИЙ ЛИСТОК

1) *Dr. Wilczuski Tadeusz*
Name — Прізвище: *Wilczuski* Vorname — Ім'я: *Tadeusz* geboren — з року: _____

2) Geburtstag und Ort: *27. XI. 1888.*
День і місяць народження: _____

geboren am: _____ in: *Chotowa*
народжений(а) дня: _____ в: _____

Kreis: *Pilzno* fr. Wojewodschaft: *Krakau*
Повіт: _____ Буцше воєводство: _____

3) Beruf: *Prof. der Pharmakologie*
Звання: _____

4) Nationalität: *Pole*
Народність: _____

5) Glaubensbekenntnis: *Poln.-cath.*
Вірсоповідання: _____

6) Familienstand: _____
Стан родинний: _____

a) ledig, verheiratet, ~~geheiratet~~, geschieden, verwitwet (Unzutreffendes ist zu streichen!)
вільний, одружений, розведений, сепарований, поодинокий (непотрібне зчиркати)

b) Tag der Eheschliessung: _____
День закінчення подружжя: _____

c) Vor- und Zuname des Ehegatten (bei Frauen der Geburtsname): _____
Ім'я і прізвище чоловіка (у жінок прізвище батьків): _____

d) Beruf des Ehegatten: _____
Звання чоловіка: _____

7) Kinder: Vor- u. Zuname: _____ geboren am: _____
Діти: ім'я і прізвище: _____ народжений(а) дня: _____

Vor- u. Zuname: _____ geboren am: _____
ім'я і прізвище: _____ народжений(а) дня: _____

Vor- u. Zuname: _____ geboren am: _____
ім'я і прізвище: _____ народжений(а) дня: _____

Vor- u. Zuname: _____ geboren am: _____
ім'я і прізвище: _____ народжений(а) дня: _____

Vor- u. Zuname: _____ geboren am: _____
ім'я і прізвище: _____ народжений(а) дня: _____

8) Schulbildung: _____
Освіта: _____

*Universität in Lemberg Philosophische Fakultät
Doktorat der Philosophie aus der Botanik und Zoologie.*

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

Heredia Nestora.

Уродився в 27.І.1888р. в Хомовій повісті Київщині. В 1908р. навчався в середній школі в Токні. В рр. 1908-1912 студіював на філософському факультеті Львівського університету у Львові науки природознавчої головно ботанику. Студію докінчив з відзнакою одержав в не підстави праці лабораторній п.н. „Життя мшівих зграй Кошицької фізико-хімічної Політехніки, що в частині монографії змісту зводів землі Кошицької, виконавши, а не до цього часу не осягнувши зручності. В цій праці отримав 19 нових видів зводів докінчивши. В 1912р. став в асистентом біологічно-ботаничного факультету на Львівському університеті у Львові (керував проф. др. Маріан Файсдорський) Від 1913р. відновив в обов'язки асистента хемічно-фізичної станції в будівлі під Львовом (керував проф. д-р Ніколаєвський), як асистент для аналізу мінеральності ґрунтового ґрунту і нових того предмету перших двох мт був в студентській фізико-хімічній Академії в будівлях. Від лютого 1920р. до грудня 1923р. був в загальному асистентом кафедри еліментарної і морфології рослин і ботаничного саду при Львівському університеті при річці викладав в асистентом для природознавства і фармації. В 1923-1929 був в агрохімічному державному Науковому Інституті Сільськогосподарства в Луцьку. Ступенем того часу працював в довідку праці над монографією „Польова і Степова карпатка на Полонині Кошицької в частині ґрунту“. Різноманітні в рр. 1925-1928 викладав в як доцент на Львівській Політехніці загальному ботанику для студентів факультету Хемічного. Від вересня 1929р. по сьогоднішній день повний обов'язки викладача факультету Лікарського (Факультет Фармації) Львівського університету у Львові, обов'язки керівника кафедри ботаники і фармакокогнії і керівника Логоду Лікарських Професорів, викладача доценту, фармакокогнії і зупинив лікарських рослин для студентів фармації. В 1921р. іменовано членом правління спеціальної Комісії Академії Наук у Кракові. В 1922р. членом спеціальної Комісії тоїж Академії. Від 1925б був в членом державної Ради ваврами агрономів при Львівській університеті. Від 1927р. в як науковий співробітник Природничого Музею ім. Дарвіна у Львові. Тоді тим був в двох інших членах в-ва агрономів у Львові.

Львів, далі 24.І.1927

Wł. Biloruk

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

S p i s p r a c

1. Harpagomyces Lomanickii nowy rodzaj i gatunek z grupy Hyphomycetów.
/Harpagomyces Lomanickii nova gen. et spec. Hyphomycetum/
Kosmos XXXVI, 1911, str. 3.
2. Opracowanie rzędów Urticales, pokrzywowe i Santalales, sandałowe.
Flora Polska T.II, 1921.
3. Zapiski Florystyczne z Karpat Pokuckich I. Notices floristiques des
Carpathes de Pokucie. Acta Musei Dzieduszyckiani V.IX. 1923.
4. Stanowisko Hacquetia epipactis Neck. na Wyżynie Lubelskiej. Kosmos
/La station de Hacqueta epipactis Neck sur le plateau de Lublin/
XLVII, 1922 /wspólnie z J. Noskiewiczem/.
5. Stężenie jonów wodorotworczych w glebach połonin pasma Czarnej Hory w Kar-
patach Wschodnich. Doświadczalnictwo Rolnicze T.III, 1927. /wspólnie
z Swederskim/.
6. " Über das Vorkommen der Saussurea Porcii Deg. im Czeremosz-Quellgebiete
/A saussurea Porcii Deg. előfordulása a Czeremosz forrasvídeken/
Magyar Botanikai Lapok, 1927.
7. Zapiski Florystyczne z Karpat Pokuckich II. /Notices floristiques de
Carpathes de Pokucie II. Acta Musei Dzieduszyckiani V. X. 1928.
8. Roślinność pasma Czarnohory. /Die Vegetation des Czarnohoragebirges/
Wyd. Krajobrazy Roślinne Polski, 1930, z. XVII.
9. Roślinność pasma Czarnohory. /Die Vegetation des Czarnohoragebirges/
Wyd. Krajobrazy Roślinne Polski, 1931, z. XVIII.
10. Roślinność pasma Czarnohory /Die Vegetation des Czarnohoragebirges/
Wyd. Krajobrazy Roślinne Polski, 1931, z. XIX.
11. Uwagi o pracy W. Swederskiego p.t. "O budowie anatomicznej osnówki
/arillus/. Poznań 1922, Lwów, 1930.
12. Czarna Hora jako rezerwat przyrodniczy. Ochrona Przyrody VI tom 1926
/wspólnie z St. Kulczyńskim i A. Kozikowskim/.

Dr. Tadeusz Wilczyński
Tadeusz Wilczyński

(Вільчинські Тадеуш. Особова справа // Архів ЛНМУ. – Спр. 17631.)

KRAJOBRAZY ROŚLINNE POLSKI

(VEGETATIONSBILDER AUS POLEN)

POD REDAKCJĄ
ZYGmunTA WÓYCICKIEGO

ZESZYT XVII

ROŚLINNOŚĆ PASMA CZARNOHORY
DIE VEGETATION DES CZARNOHORAGEBIRGES
PRZEZ TADEUSZA WILCZYŃSKIEGO

1. Pasma brzołowa u szczytów Pasma Czarnohory (Podgórze).
2. Szkielet lasu mieszany na stokach Podgórze.
3. Zrywki sosnowe (*Quercus robur* L. w K.) i lasy liściaste (*Fraxinus excelsior* Mill.) w zaroślach na Pasma Czarnohory nad granicą Polski.
4. Lasy mieszane wzdłuż rzeki w górach Czarnohory, pod górą Czarnohora.
5. Lasy mieszane (lipowa sosnowa las) w górach Czarnohory nad granicą.
6. Sosnowo w otoczeniu drzew: las na Czarnohora.
7. Sosnowo w otoczeniu lasów (Sosnowo nad las) w górach Czarnohory nad granicą Polski.
8. Lasy (Pasma Czarnohora L.) na stokach Czarnohory w lasach Czarnohora.
9. Lasy sosnowe (Pasma Czarnohora L.) na stokach Czarnohory.
10. Ekstremalny zespół lasu (sosnowo) na Pasma Czarnohory.

WYDAWNICTWO KASY IMIENIA MIANOWSKIEGO
WARSZAWA — MCMXXX — PAŁAC STASZICA.

(Wilczyński T. Roślinność pasma Czarnohory = Die Vegetation des Czarnohoragebirges. Cz. 1 / przez Tadeusza Wilczyńskiego // Krajobrazy Roślinne Polski (Vegetationsbilder aus Polen) / pod red. Zygmunta Wóycickiego. – Warszawa : Kasa im. Mianowskiego, 1930. – Z. 17. – 32 s.)

T. WILCZYŃSKI.

Zapiski Florystyczne z Karpat Pokuckich I.

(Notices floristiques des Carpathes de Pokucie).

ODBITKA Z ROZPRAW I WIADOMOŚCI Z MUZEUM
IM. DZIEDUSZYCKICH – TOM IX. ROK 1923.
(ACTA MUSAEI DZIEDUSZYCKIANI V. IX. 1923).

WE LWOWIE. — — NAKŁADEM MUZEUM IM. DZIEDUSZYCKICH.
POD REDAKCJĄ ZARZĄDU MUZEUM.
Z Drukarni Akademickiej, we Lwowie, ul. Krzywa 10. — 1924.

Wilczyński T. Zapiski florystyczne z Karpat Pokuckich I. (Notices floristiques des Carpathes des Pokucie) / Tadeusz Wilczyński // Odbitka z Rozpraw i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (Acta Musaei Dzieduszyckiani. V. IX. 1923). – we Lwowie : Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich ; z drukarni Akademickiej we Lwowie, 1924 – S. 3–10.

Zapiski Florystyczne z Karpat Pokuckich I.

Notices floristiques des Carpathes de Pokucie I. /

podał

T. WILCZYŃSKI.

Spis obecny to luźne zapiski będące uzupełnieniem naszych dotychczasowych wiadomości o roślinności Karpat Pokuckich, ujętych przede wszystkim w pracach najbardziej zasłużonych badaczy tych gór H. Zapałowicza¹⁾ i E. Wołoszczaka²⁾. Podaję tylko stanowiska nowych dla terenu lub ciekawszych roślin. Pochodzenie dat tych różne, część roślin zebrałem sam na wycieczkach odbytych w latach od 1911—1914 i 1921—1923, resztę zawdzięczam innym, przede wszystkim zaś p. Karolowi Huppenthalowi b. kierownikowi Stacji botaniczno-rolniczej we Lwowie. W czasie kilkuletniego pobytu w pasmie Czarnej-Hory w wysokogórskim ogrodzie doświadczalnym na połoninie Pożyżewskiej, interesując się roślinnością, poczynił urywkowe spostrzeżenia. Z zielników jego i notatek mnie udzielonych korzystałem przy układaniu tego spisu, za co na tem miejscu składam mu podziękowanie.

Botrychium ramosum (Roth.) Asch.

Czarna Hora, dno kotliny między Kozłem Wielkim a Szpyciami, pojedyncze okazy wśród *Aira flexuosa*, owocujące IX. 1923. Wil. — Pożyżewska, ogród Hupp. — na Szczawiach Hupp., Wil. — Fereszczanka na 14 km. przy drodze z Worochty Wil. — Zawsze w pojedynczych okazach.

¹⁾ Zapałowicz. Szata roślinna gór Pokucko-Marmarowskich. Spraw. Komis. Fizjogr. T. XXIV. 1889.

— Ze Strefy Roślinności karpackiej I—VII. I. Spraw. Komis. Fizjogr. T. XLII. 1907. II. ibidem; III. T. XLIII. 1909; IV. T. XLIV. 1910; V. T. XLV. 1911; VI. T. XLVI. 1912. VII. Komos T. XXXVII. 1912.

— Conspectus Florae Galiciae criticus I—III. 1906—1911.

²⁾ E. Wołoszczak. Przyczynek do Flory Pokucia I—III. Spraw. Kom. Fizjogr. T. XXI. 1887, T. XXII. 1888, T. XXV. 1890.

ка, ембріологія, зокр., дослідження філогенет. зв'язків різних організмів, один з перших зробив висновок, що гомол. органи різних організмів походять з одних і тих же клітин; клітин. біологія (уважають першим клітин. біологом), з'ясував роль хромосом у визначенні статі; один з перших вивчив статеві X і Y хромосоми, довів, що

Е. Б. Вілсон

чол. стать визначена наявністю XY хромосом, а жін. – XX. Авт. 128 праць, зокр., *General Biology* (New York, 1886; with co-auth.); *The embryology of the earth-worm* (J. Morph. 1889. Vol. 4); *The cell in development and inheritance* (New York, 1896. Vol. 1; 1900. Vol. 2; 1925. Vol. 3); *Experimental studies on germinal localization. I. The germ-regions in the egg of Dentalium. II. Experiments on the cleavage mosaic in Patella and Dentalium* (J. Exp. Zool. 1904. Vol. 1); *The sex chromosomes* (Arch. Mik. Anat. 1911. Vol. 77). Dr. honoris causa Львів. (1926), Колумбій., Гарвард., Йель., Чиказ., Лоуейн., Джек Хопкінс, Кембридж., Лейпциг. ун-тів; золота медаль Ліннейського т-ва (Велика Британія), медаль АН США (1925), Амер. асоціація клітин. біологів щороку вручає медаль В. за досягнення у клітин. біології.

Л-ра: The encyclopedia Americana. Internat. Edition. Danbury, 1996. Vol. 29; Harrison R. G. Edmund Beecher Wilson // Science. 1936. Vol. 86; Morgan T. H. Biographical Memoir of Edmund Beecher Wilson 1856–1939 // Nat. Acad. Sci. USA. Biographical memoirs. 1940. Vol. 21; Muller H. J. Edmund B. Wilson – An Appreciation // Amer. Naturalist. 1943. Vol. 77; Al-Awqati Q. Edmund Beecher Wilson // America's First Cell Biologist. Living Legacies, Columbia University, 2002; ДАЛО. Ф. 26. Оп. 14. Спр. 254; http://en.wikipedia.org/wiki/Edmund_Beecher_Wilson.

І. Білінська

ВІЛЬЧЕВСЬКИЙ (Wilczewski) Францішек (5.X.1716, м. Тжебень, Польща – 27.III.1756, м. Гданськ, Польща) – єзуїт (1731, Краків), священник (1742, Познань). Проф. риторики в Гданську (1745–46), Торуні (1746–47), Львові (1747–49), Познані (1749–50), проф. філософії (1750–52), префект шкіл (1751–53), проф. теології (1752–56) в Гданську.

Л-ра: Załęski; Pelczar; EWol; Luszcak.

В. Кметь

ВІЛЬЧЕК (Wilczek) Рудольф (01.XI.1903, с. Цепіш Чарнянського пов., Польща – 19.V.1984, ?) – ботанік. У 1927–28 заст. асист. каф. систематики і морфології рослин Львів. ун-ту. Наук. інтереси: рослинність Карпат. регіону, Поділля та гирла р. Дністер. У 1928–32 здійснив наук. подорож на Полісся.

Л-ра: ДАЛО. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 255.

Р. Сіромський

ВІЛЬЧЕК (Wilczek) Тадеуш (08.X.1898, м. Львів – ?) – лікар, д-р медицини. Закінчив гімназію у Львові, мед. ф-т Львів. ун-ту. У 1918–20 служив у пол. війську; 1931–33 практикант, 1933–35 мол. асист. каф. хірургії Львів. ун-ту. Подальша доля невідома.

Л-ра: ДАЛО. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 255а.

Р. Сіромський

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ (Wilczyński) Тадеуш Войцех (27.X.1888, с. Хотова Краків. в-ва, Польща – 04.IV.1981, м. Львів) – ботанік-фармаколог, д-р фі-

лософії (*Turczaki gnojowe ziem Polski*, 1926), проф. (1948). Закін. філос. ф-т Львів. ун-ту (1912). У 1912–13, 1920–23 асист. Біол.-ботан. ін-ту Львів. ун-ту. 1913–20 асист. хім.-рільничої станції в Дублінаві, 1924–29 асист., ад'юнкт Ботан.-рільничої станції у Львові; водночас 1923–27 викладач ботаніки у Львів. політехніці; 1929–39 зав. каф. ботаніки і фармакогнозії та директор досл. городу лікар. рослин мед. ф-ту Львів. ун-ту; 1939–41, 1944–64 зав. каф. фармакогнозії, декан фармац. ф-ту Львів. мед. ін-ту; 1941–44 зав. каф. фармакології Держ. мед.-природн. фахових курсів (м. Львів). Наук. інтереси: інтродукція, акліматизація і гібридизація рослин, створен-

Т. В. Вільчинський

дослідне поле каф. фармакогнозії Львів. мед. ін-ту (зібрав 1 200 видів рослин) і шкільку лікар. рослин (20 сортів), гербарій каф., який налічував 3,5 тис. аркушів. Авт. 30 праць, зокр., *Zapiski florystyczne z Karpat pokuckich I, II* (Rozprawy i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich, 1913. T. 9, 10); *Roslinność pastwa Czarnohory* (Krajobrazy Roślinne Polski, 1930–31.

T. 17, 18). Для *Flory Polskiej* опрацював 6 родин. Член Пол. ботан. т-ва, Т-ва природодослідників Львова. Медаль "За доблестний труд в великій Отечественній війні 1941–1945 гг." (1945). На корпусі фармац. ф-ту Львів. мед. ун-ту (вул. Пекарська, 71), відкрито (2007) меморіальну дошку В. У наук. б-ці Львів. ун-ту з 1988 зберігається фонд В., який налічує 4 578 од. кн.: 2 500 – укр., 2 078 ін. мовами. В. комплектував особисту б-ку за профілями наук. інтересів. Колекція складається з біол. довідників, ботан. ж., посібників ("Виноградарство". К.; Х., 1947; "Ботаніка. Т. 2: Система рослин". К., 1952; "Ботан. ж.". К., 1952; "Визначник грибів України: В 5 т.". К., 1971 та ін.). Похований на Личаків. цвинтарі.

Л-ра: Шланго; Albert; Srodoni A. Prof. dr. Tadeusz Wilczyński // Wiadomości botaniczne. 1984. T. 28; ЛДМІ; Професори ЛНМУ; ЕСУ; Лупий; Криса; Фіголь; Архів ЛНМУ Спр. 17.631.

Н. Калинович, М. Колодій

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ Юрій Михайлович (06.V.1958, смт Літин Вінн. обл.) – філософ, канд. фі-

Ю. М. Вільчинський

лос. наук (*Розвиток суперечностей у соціально-політичних відносинах соціалізму*, 1988), доц. (1993), д-р філос. наук (*Етнокультурні проблеми філософії мови Олександра Потебні*, 1997), проф. (2005). Закінчив філос. ф-т Київ. ун-ту (1984). У 1984–97 асист., 1997–2001 доц. каф. філософії, 1992–93 заст. декана філос. ф-ту Львів. ун-ту; 2002–05 проф. Київ. торг.-екон. ун-ту, з 2005 проф., з 2010 в.о. зав. каф. філософії Київ. екон. ун-ту. Наук. інтереси: укр. філософія, проблеми філософії мови, історії, культури. Бл. 100 праць, зокр., *Олександр Потебня як філософ* (Львів, 1995); *Розвиток філо-*

Калинович Н. Вільчинський (Wilczyński) Тадеуш Войцех [27.X.1888, с. Хотова Краків. в-ва, Польща – 04.IV. 1981, м. Львів] / Н. Калинович, М. Колодій // Encyclopaedia. Львівський Національний університет імені Івана Франка : в 2 т. / видав. рада Вакарчук І. О. [та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – Т.1 : А–К. – С. 288.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Арсенич П.	26
Бензель Л. В.	36
Білинська І.	29
Блюміна І. М.	27
Болтівець С. І.	27
Бортняк І.	23
Борсукевич Л. Н.	29, 33
Вакарчук І. О.	42
Вінник Л. М.	41
Вінцюк Т. К.	27
Ганіткевич Я.	43
Гжегоцький М. Р.	31, 35
Головко І.	23
Гулько Р. М.	25, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39
Даниленко М. В.	18
Дармограй Р. Є.	22, 36
Даценко І.	23
Дедишина Л.	28
Завалко П.	25
Зіменковський Б. С.	31, 32, 34, 35, 36
Зуховський Ц.	25
Калашніков І. Д.	21, 22, 23
Калинович Н. О.	27, 29, 34, 35, 42
Калинюк Т. Г.	34, 36
Карпусь І. П.	18
Кияк В. Г.	37
Ковальов В. М.	40
Колодій М.	42
Кузьменко Л. Н.	17
Лесик Р. Б.	34, 36
Лукаевич І. Ф.	21
Лупій Г.	24
Луцик О. Д.	31, 35
Молек А.	25

Нестерук Ю. Й.	37
Пелипейко І.	26
Перцев І. М.	41
Петрух Л.	23
Різничок С. В.	39, 46
Роговська Л. Я.	21, 22, 23
Слабий М. В.	30
Терещук С. І.	30
Терещук Т. О.	30
Федущак А.	44
Царик Й. В.	37
Черних В. П.	38, 40, 41
Шапиро І. Я.	17, 18
Шаповалова Н. В.	36
Albert Z.	19
Cohn R.	47
Kozikowski A.	8
Kulczyński S.	8
Noskiewicz J.	3
Raciborski M.	2
Russell J.	47
Swederski W.	10, 13
Szafer W.	2
Szaferowa J.	2
Środoń A.	20
Wóycicki Z.	12, 14, 15

ЗМІСТ

1. Передмова.....	3
2. Основні дати життя та діяльності Тадеуша Вільчинського.....	7
3. Prof. dr. Tadeusz Wilczyński <i>A. Środoń</i>	8
4. Наукові праці Тадеуша Вільчинського.....	12
5. Публікації про Тадеуша Вільчинського.....	13
6. Додатки до покажчика.....	18
11. Іменний покажчик.....	29